ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ОЛТИН ЮБИЛЕЙИГА

ЎзССР ва Ўз.Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 179 (5272).

12 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

● БУГУН ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ.

● БУ — ОБЛАСТИМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 50 ЙИЛ ИЧИДА ЭРИШГАН УЛКАН ЮТУҚЛАРИНИНГ ЁРҚИН КЎРИГИГА АЙЛАНАДИ.

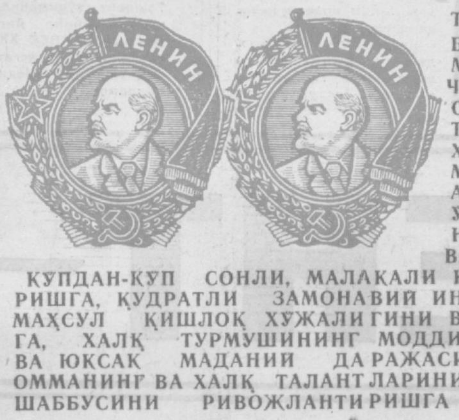

КОММУНИСТИК ПАРТИЯНИНГ ДОНО РАҲБАРЛИГИ, ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТИ ИЗЧИЛЛИК БИЛАН АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАНЛИГИ ТУФАЙЛИГИНА ЎЗБЕК ХАЛҚИ СОЦИАЛ ВА МИЛЛИЙ ЗУЛМДАН АБАДИЙ ҚУТИЛИШГА, ЎЗ МИЛЛИЙ ДАВЛАТИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ВА РИВОЖЛАНТИРИШГА, КЎПДАН-КЎП СОНЛИ, МАЛАКАЛИ КАДРЛАРНИ ЕТИШТИРИШГА, ҚУДРАТЛИ ЗАМОНАВИЙ ИНДУСТРИЯНИ ВА СЕРМАҲСУЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШГА, ХАЛҚ ТУРМУШИНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИ ВА ЮКСАК МАДАНИЙ ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШГА, ОММАНИНГ ВА ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИНИНГ ИЖОДКОРЛИК ТАШАББУСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА МУВАФФАҚ БЎЛДИ.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қароридан.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

ТОШКЕНТ области расмий равишда 1938 йилнинг 15 январида ташкил қилинди, унинг майдони 15,6 минг квадрат километрдан иборатдир. 1973 йилнинг биринчи январида областимизда 3088 минг киши истиқомат қилди.

⊙ ЎЗБЕКИСТОН Совет Социалистик Республикаси ташкил этилган вақтда Тошкент областида фақат биттагина шаҳар бўлса, ҳозир 13 та шаҳар ва 18 шаҳар типидаги посёлкалар мавжуд.

⊙ ЎЗБЕКИСТОН республикасининг пойтахт области юксак ривожланган индустрия ва қишлоқ хўжалик ўлкаси бўлиб ўз маҳсулотларини жаҳоннинг юздан ортиқ мамлакатига сотади. Республика электр энергиясининг 60 процентдан ортиқроғини, кўмирнинг 95 процентга яқинини, цементнинг тўртдан уч қисмини, йиғма темир-бетон конструкцияларнинг 60 процентини, ип газламанинг 93 процентини, пойафзалнинг ярмига яқинини, Тошкент области етказиб бермоқда.

⊙ ТОШКЕНТ области мамлакатда пахтачилик, қишлоқ хўжалиги машиналари ва каноп толаси ишлаб чиқаришда биринчи, тўқимачилик саноати машиналари ишлаб чиқаришда иккинчи, химия саноати асбоблари, кабель маҳсулотлари, кўприк кўтарма кранлари ишлаб чиқаришда ва мис қазиб чиқаришда учинчи ўринни эгаллайди.

⊙ ПАХТА териш машиналари ишлаб чиқаришда областимиз АҚШдан кейин жаҳонда иккинчи ўринда, лубкорлик маҳсулотлари ишлаб чиқаришда эса Ҳиндистон ва Бангладеш республикаларидан кейин учинчи ўринда туради.

ПАРТИЯ РАҲНАМОЛИГИДА

С. Т. ТОШҚУЛОВ,
Область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари.

ТОШКЕНТ областининг барча меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 50 йиллик юбилейини халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Областдаги барча саноат корхоналарида, шахта, завод ва фабрика цехларида, кенг пахта майдонларида, чорвачилик фермаларида тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун катта кураш бормоқда. Барча меҳнаткашлар улуғ юбилейга ўз муносиб ҳиссаларини қўшиш учун юбилей меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Шуниси қувончлики, халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Тошкент области кунлари ана шундай умумхалқ кураши авж олган кунларда, шонли юбилей арафасида бўлиб ўтмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида Тошкент области юксак даражада индустрлашган, қишлоқ хўжалиги комплекс механизациялашган, маданияти гуллаб-яшнаётган ўлкага айланди. Агар бу ўлканинг бундан 50 йил олдинги аҳволи ҳақида гапирадиган бўлсак, ҳозирги авлод унга ишонмаслиги мумкин. Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Тошкент воҳаси Туркистон генерал-губернаторлигининг Қурама уездига кирар эди. Ўлкада ёппасига саводсизлик, жаҳолат ва ҳурофот ҳукмронлик қиларди. Эндиликда бу ўлкада ҳаёт бутунлай ўзгарди. Одамларнинг моддий турмуши, дунёқараши тубдан янгиланди. Юксак идеалларни, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм каби олижаноб ҳис-туйғуларни ўзида мужассамлаштирган янги жамият кишилари вужудга келди.

Илгари область территориясида фақат битта — Тошкент шаҳри бўлса, ҳозир 13 шаҳар, 13 та қишлоқ райони, 9 та шаҳар райони, 18 та шаҳар типидаги посёлка ва 102 та қишлоқ Советлари бор.

Пойтахт области ҳозир ўз саноат маҳсулотларини дунёнинг 100 дан ортиқ мамлакатига чиқаради. Областимизда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида ишлаб чиқарилаётганидан кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқарилмоқда. Пахта териш машиналари ишлаб чиқаришда бизнинг областимиз дунёдаги олдинги ўринни, АҚШдан кейин иккинчи ўринни эгаллайди. Каноп толаси етиштиришда эса дунёдаги катта мамлакатлар — Ҳиндистон ва Бангладешдан кейин учинчи ўринда туради. Пахта ва канопчиликда ишлатиладиган машиналар ишлаб чиқаришда Иттифоқ бўйича биринчи ўриндамиз. Тўқимачилик машиналари ишлаб чиқаришда Иттифоқда иккинчи, ип-газлама, химия жиҳозлари, кабель, кўприк кранлари ишлаб чиқаришда, мис қазиб олишда учинчи ўринни эгаллаб турибди.

Областда энергетика базасининг вужудга келтирилиши, машинасозликнинг ривожлантирилиши ана шундай катта иқтисодий тараққиётга замин яратди. Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Янгийўл, Оҳангарон ва бошқа шаҳарларда йирик саноат корхоналари барпо қилинди. Бу корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот миқдори ҳозир 3,5 миллиард сўмдан ошади.

ОБЛАСТЬ саноатчилари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини жуда катта кўрсаткичлар билан якунладилар. Шу йили беш йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун замин яратилди. Улар ўтган йили пландан ташқари 111,6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Областнинг Шарқ томонини эгаллаб ётган осмонўпар тоғлар бағри хилма-хил конларга ниҳоятда бойдир. Бу ерда хилма-хил нодир металлар билан бирга, жуда кўп миқдорда кўмир ҳам қазиб чиқарилмоқда. Ангрен кўмир шахталарида ҳар йили 4 миллион тоннага яқин кўмир қазиб олинмоқда.

Ўрта Осиёда ягона ҳисобланган В. И. Ленин номли Бекобод металлургия заводида йилига 300 минг тоннадан ортиқ пўлат эритилмоқда ва шунча миқдорда прокат ишлаб чиқарилмоқда. Республиканинг ва қардош республикаларнинг металлга бўлган талабини қондириш мақсадида КПСС XXIV съезди Директиваларига асосан бу заводнинг ишлаб чиқариш қуввати янада оширилади. У яқин йиллар ичида йилига деярли 2,0 миллион тонна металл ишлаб чиқара бошлайди.

Областда химия саноати жуда кенг кўламда ривожлантирилмоқдаки, у халқ хўжалигининг бундан кейинги истиқболларини белгилаб беради. Область территориясида олтингугурт кислотаси, лак-бўёқ, микробиологик, гидролиз, химик фармацевтика ва химиянинг бошқа тармоқлари ривожлантирилмоқда. Яқинда химия маҳсулотларидан уй-рўзғор буюмлари ишлаб чиқарадиган завод ишга туширилди. Ҳозир резина маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган комбинат қурилмоқда.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришаётган ютуқлар айниқса диққатга сазовордир. Областнинг барча колхоз ва совхозларида ишлаб чиқариш комплекс механизациялашиб, деҳқончилик маданияти тобора юксалиб бормоқда. Хўжаликлар замонавий мукаммал техника билан тобора кўпроқ қуроллантирилмоқда.

Бу ютуқларнинг ҳаммаси бугун намойиш қилинаётган халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўз аксини топган.

ТЎҚҚИЗИНЧИ беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун катта зафарлар йили бўлди. Она-Ватанга 417 минг тонна Тошкент «оқ олтин»и туҳфа қилинди. 252 минг тонна каноп толаси, 28 минг тонна дон, 7100 тонна маккажўхори дони, 32 минг тонна шоли, 318 минг тонна сабзавот, 42 минг тона мева, 55 минг тонна узум, 76 минг тонна мева, қовун-тарвуз каби деҳқончилик маҳсулотлари, шунингдек жуда кўп миқдорда чорвачилик маҳсулотлари давлатга сотилди.

Область чорвадорлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақа ғолиблари деб топилди ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлдилар.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхози, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз ва «ЎзССР беш йиллиги» совхози, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», «Ленинский путь», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», Бекобод районидаги «Победа» Пискент районидаги «Ленин номли ва «Гулистон», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Терешкова номли, Янгийўл районидаги «Коммунизм» ва «Ленинизм» колхозлари юқори кўрсаткичларга эришиб, тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йили план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун катта кураш олиб бормоқдалар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил ўз зиммаларига жуда катта масъулият олганлар. Улар она-Ватанга юбилей йилида 420 минг тонна пахта, 71 минг тонна дон, 340 минг тонна сабзавот, 57,5 минг тонна картошка, 105 минг тонна мева ва узум, 26 минг тоннадан ортиқ гўшт, 88 минг тонна сут, 150 миллион дона тухум ва бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришлари керак.

Тошкент области юқори маданият ўлкасидир. Областда 40 минг ўқитувчи, 12 минг врач, бир неча ўн минглаб инженер-техник ходимлар, олимлар ,ёзувчилар, рассомлар, композиторлар ва бошқа фан, маданият ва санъат арбоблари меҳнат қилмоқда. Областда 8 театр, 608 клуб ва маданият уйлари, 678 кино-театр, 8 музей, 836 кутубхона бор. Областда ҳар уч кишидан бири илм даргоҳларига қатнайди. Областда 20 та олий ўқув юрти бўлиб, уларда 135 мингдан ортиқ студент билим чўққиларини эгалламоқда. Яна қанча техникум ва умумий таълим мактаблари ишлаб турибди. Мактаблар сони эса 1300 дан ортиқдир. Уларда 700 мингдан ортиқ ўқувчи таълим олмоқда.

ТОШКЕНТ область меҳнаткашлари область партия ташкилоти етакчилигида коммунистик қурилиш суръатини йил сайин ошириб, КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ қилиб, тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашиб, жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ташкил топганлигига 50 йил тўлган кунни меҳнатда муносиб совғалар билан нишонлайдилар.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери

Янгийўл	0,48	2,36
Бўка	0,29	1,30
Чиноз	0,26	0,90
Бекобод	0,42	0,89
Пискент	0,27	0,76
Юқори Чирчиқ	0,09	0,76
Ўрта Чирчиқ	0,09	0,22
Оққўрғон	0,03	0,15
Қуйи Чирчиқ	—	—
Область бўйича	0,22	0,76

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒЎЗАНИ ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери (процент ҳисобида)

Қуйи Чирчиқ	9,3	117,1
Бўка	12,7	111,7
Оққўрғон	19,0	107,5
Бекобод	11,9	104,2
Пискент	15,9	102,8
Юқори Чирчиқ	16,6	88,0
Янгийўл	17,2	69,9
Ўрта Чирчиқ	13,0	68,6
Чиноз	13,6	35,3
Область бўйича	14,0	93,3

Ғафур ҒУЛОМ

МОСКВАНИНГ ТУҚҚАН УКАСИ

«ЎЗБЕКИСТОН» ШЕЪРИДАН

Тошкент шаҳридир пойтахтимиз,
Улуғ Москванинг туққан укаси,
«Победа» машина уч соат босар,
Битта чеккасидан утта чеккасин.
Ўрта Осиёнинг кўркам ўрнида
Иқлими мулойим, ҳавоси сузук,
Теварак-атрофи боғи бўстондир.
Олтин болдоқдаги бриллиант узук.
Тип-тиниқ наҳрлар Зол, Анҳор, Салор,
Кўзгудай жилвали шифобахш кўллар,
Тошкентда истаган манзилингизга
Олиб бора олур асфальтли йўллар.
Ҳар сафар ўн-унлаб катта самолёт
Йўлчилар ташийди осмон йўли,
Тошкент уфқида гўё бирлашур
Тўрт жиҳат, беш қитъа бу жаҳон йўли.
Тошкентнинг булоқдай жўш урган ери
Ленин номидаги ёруғ кўчалар,
Бу ерда кундузи Москва бўлса,
Худди Ленинград ойдин кечалар.
Тошкент тонготарин ажиб файзи бор,
Бунда ўн-ўн бешта гудок ҳар сафар:
Олам қулоғига ўзбек халқининг
Пўлат қудратидан беради хабар.
Улуғлаб қуйилган «Қизил Шарқ»имиз
Тошкент пролетарин она бешиги,
Бешинчи йилдаёқ ўзбек халқининг
Инқилоб йўлига кирган эшиги.
Тошкент маърифат бўсағасидир,
Унлаб дорилфунун гўё офтоб.
Ўзбекнинг уйини мунаввар қилур,
Фарзандлар қўлтиқлаб кирган ҳар китоб.
Академиямиз ўзбек илмининг
Порлаган чироғи, қуйма ҳайкали,
Бу ерда ақллар жилоланади,
Бу ерда зеҳнлар топар сайқалин.
Ўн минглаб авлодни бағрига олган
САГУмиз Советлар Шарқин безаги.
Бу ерда эндиги ёш олимларнинг
Парвариш топади маҳкам ўзаги.
Миллион жилд китобли кутубхонамиз
Бутун ер юзида машҳур донгдор.
Одамзод зеҳнининг хазинасида
Ягона нусхали қўлёзмалар бор.
Тошкент ўзбекнинг санъати товши,
Қувноқ музикаси, куйи, обрўси.
Бу ерда «Навоий», «Ҳамза», «Горький»дай
Камолга етолган театруси.
Тошкентда ажойиб кишилар яшар,
Жаҳон шуҳратига эга олимлар,
Ватан рекордини қўйган ишчилар,
Қаҳрамон оналар, қаҳрамон эрлар.
Мен ўз туққан ерим Тошкентимни
Арзийди кўкларга олиб мақтасам.
Чунки социалистик Тошкентимиз
Коммунизм йўлли шаҳар, мустаҳкам,
Тошкентнинг бағрида дархон ўғиллар —
Чирчиқ, Оҳангарон, Янгийўл шаҳри.
Порлаган иқболли ишчи Тошкентнинг
Ҳар учи шуҳрати, ҳар учи фахри.
Бу янги шаҳарлар Ватан картасин
Яқинда безади юлдузлар билан.
Буларни қураркан уруш йиллари,
Тинмадик кечаси, кундузлар билан.
Чирчиқ шаҳридаги жуда таниғлик
Катта химкомбинат кўзимиз нури.
Гигант кочегарка Оҳангарон ҳам
Омади гуллаган ўзбек ғурури.
Ўзбек Бекободда пўлат қуяди,
Ўзбек Фарҳод ГЭСда нурга хўжайин.
Мақтаниш ҳаддидан ошиб кетар деб,
Батафсил ёзмайман шарҳин атайин.

(1949 йил).

⊙ СЕВИМЛИ доҳий Ленин Шарқ халқларининг, шу жумладан ўзбек халқининг тақдирига жуда катта ўзгартирувчи таъсир ўтказди. Доҳий меҳнаткашларининг вакилларини қабул қилиб, уларнинг сўзларига диққат билан қулоқ солар, янги жамият барпо этишда улар олдида турган биринчи галдаги вазифаларни кўрсатиб берарди. Ўзбек деҳқонларининг доҳий билан ҳаяжонли учрашуви таниқли рассом Л. Абдуллаев асарида акс эттирилган.

Мақсуд ШАЙХЗОДА

БАРЧАГА ҚАДРДОН

(«ТОШКЕНТНОМА»ДАН ПАРЧА)

Азалдан Тошкент харитасида
Барча ирмоқлар боғларга мойил
Унинг тарихий анкетасида,
Ёши сўралган илк моддасида
Дейилган: Ёшим — салкам уч минг йил.
Шаҳарга тузсам анкета агар,
Саволлар сони қилади озлик.
«Асосий касби» деган саволга
Ёзилган жавоб: — «Меҳмоннавозлик!!!
— Кимдан иборат сизнинг хонадон?
— Ўн бешта пойтахт, ўнбеш қадрдон!
— Борми чет элда қавму қариндош?
— Ўн икки юртда ўн икки қардош!
— Кимларга хатинг боради расман?
— Дунёда барча шаҳарга дўстман!
— Тақдирлаганми ҳукумат сени?
— Кўксимда қўшдир давлат ордени!
— Сен партиявий, ёки бетараф?
— Мен коммунистман, асримга ҳамсаф!
— Ҳарбий хизматга муносабатинг?
— Тинчлик аскари; асл хизматим!

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРГА

БАХТ — меҳнатда

ҲОЗИРГИ ўзбек аёлининг бахт-саодатига мамнун назар ташлар эканман, беихтиёр яқин ўтмишнинг ривоятнамо ҳақиқатлари хаёлимдан бирин-кетин ўтаверади. Ўтмиши зулматда кечган ўзбек аёли бугун ҳур совет аёллари сафида елкама-елка туриб, коммунизмнинг муҳташам биносига олтин пойдевор қурмоқдалар.

Мен ўзим эсимни таниганимдан бери комбинатда ишлаяпман. Бахтимни меҳнатдан топдим, тақдиримдан хурсандман. Комбинатнинг биринчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ҳам маҳаллий миллат вакиласи — Марҳамат опа Йўлдошева ҳозир пенсиядалар. Тўқувчи Садди Пўлатова, пиликловчи Ойша Мензетовалар Ленин ордени кавалерлари.

Комбинатда фидокорлик қилаётган 100 га яқин маҳаллий миллат инженер кадрларининг ярмидан кўпи хотин-қизлардир.

Шундай, биргина корхона мисолида республикамиз аёлларининг буюк ишларига хулоса чиқариш мумкин. Бу чинакам бахт. Бундай бахтни эса бизга Улуғ Октябрь, Ленин партияси берган!

Буолма ЖУРАЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси, КПСС XXIV съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БУНЁДКОРЛИК ЙИЛЛАРИ: 1924—1974

1924 — Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводи ишчилари 7 ноябрь куни ўз қўллари билан В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатдилар. Бу Ўзбекистонда улуғ доҳийга қўйилган биринчи ҳайкал эди.

1925 — 2 февралда Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби М. И. Калинин Тошкентга келди.

1926 — Ер-сув ислоҳоти ўтказила бошланди.

1927 — Хотин-қизларни ёппасига озод қилиш, уларни меҳнатга жалб этиш юзасидан катта ишлар қилинди.

1928 — 8 октябрда Тошкент шаҳри кўчаларида электр чироғи ёнди. Дастлаб Шевченко, Полторацкий, Транспортний кўчалари ёритилди.

1929 — Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети Тошкентда 13200 киловатт қувватга эга бўлган Қодирия ГЭСини қуриш тўғрисида қарор қабул қилди.

1930 — Тошкентнинг В. И. Ленин майдонида архитектор С. Н. Полупанов лойиҳаси асосида республика Халқ Комиссарлари Советининг биноси қад кўтарди.

1931 — Урок ва Болғанинг ҳамкорлигини мустаҳкамлашда Тошкент меҳнаткашларининг, Тошкент ишчилар синфининг хизмати катта бўлди. Колхозларни тузиш ва уларни мустаҳкамлаш учун Тошкентдан мунтазам равишда тажрибали партия ва совет ходимлари юбориліб турди.

1932 — Тошкент шаҳар партия комитети тузилди.

1933 — Тошкент тўқимачилик комбинати қурилиши жадал тус олиб кетди.

1934 — Тошкент биқинида ям-яшил боғларга бурканган, енгил ва озиқ-овқат саноати маркази бўлган Янгийўл барпо бўлди.

1935 — Атоқли драматург Комил Яшиннинг «Гулсара» пьесаси қўйилиши биланоқ жуда машҳур бўлиб кетди.

1936 — Тошкентда Ҳукумат уйи биноси олдида В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатилди.

1937 — Ўзбек театр санъатини ривожлантиришдаги юксак хизматлари учун Ҳамза номли театр Ленин ордени билан, унинг кетидан Ўзбек Давлат музикали театри ва Ўзбек Давлат филармонияси эса Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан мукофотландилар.

1938 — Тошкентда бўлган Ўзбекистон Компартиясининг VIII съезди республикадаги социалистик қурилишнинг ютуқларини якунлади.

1939 — Биринчи ўзбек операси «Бўрон» (М. Ашрафий ва С. Василенко) муваффақият билан саҳнада кўрсатилди.

1940 — Учинчи беш йилликнинг энг катта қурилиши бўлган Чирчиқ қурилишига бутун мамлакат ёрдамга келди.

1941 — Улуғ Ватан уруши бошланган кун Тошкентнинг кўпгина корхоналарида митинглар бўлиб, ишчилар ўзларини Ватанни ҳимоя қилишга сафарбар этилган деб ҳисоблашга қарор қилганликларини айтдилар.

1942 — 2 январда Тошкент аёллари Ўзбекистоннинг барча аёлларига мурожаат қилиб, уларни эвакуация қилиб келтирилган болаларга оналарча меҳрибон бўлишга чақирдилар.

1943 — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тузилди.

1944 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида партия мактаби ташкил этилди.

1945 — Ватан ҳимоячиларининг оилаларига оммавий ёрдам кўрсатиш ҳаракати авж олди. Тўрт ярим ой мобайнида биргина Тошкент шаҳар Марказий районида солдат оилаларига 168 минг сўм пул, анчагина трикотаж моллар, пойафзал, ўтин-кўмир берилди.

1946 — 1,5 минг жўшқин қалбли йигит ва қиз бўлажак Оҳангарон ўрнидаги тақир чўлга келиб палаткалар қурди.

Ўз ССР ва Ўз Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

ТОШКЕНТ — ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ШАҲРИ

В. В. БАРАБАШ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари

ТОШКЕНТ — чиндан ҳам Совет Шарқининг улкан дарвозаси, фахри, ғурури бўлиб қолди. Гўзал пойтахтимизнинг экономикаси, маданияти йил сайин юксалиб жамоли кўркамлашиб обод ва гўзал бўлиб бормоқда. Бундан ўн беш-йигирма йил илгари шаҳримизга келган киши, эндиликда бу ерда яна бир меҳмон бўлса, ўз кўзига ишонмаслиги турган гап. Ана шу қисқа йиллар ичида шаҳримизнинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Янгидан-янги кўп қаватли турар-жой бинолари, маданий-маиший хизмат кўрсатувчи муассасалар қад кўтарди. Янги кварталлар, янги кўчалар, хиёбонлар, маданият, истироҳат боғлари ташкил этилди.

Буларнинг барчаси партия ва ҳукуматимиз оталарча ғамхўрлиги, ленинча миллий сиёсатимизнинг тантанаси, совет халқлари бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлигининг самарасидир.

Бугунги кунда қадимий тарихга эга бўлган Тошкент фақатгина илмий ва маданий марказгина бўлиб қолмай, у дўстлик ва қардошлик рамзидир.

Шунинг учун ҳам Тошкентнинг Совет Иттифоқи халқаро муносабатларидаги роли кучайиб обрў-эътибори ортмоқда. Жуда кўп чет эл мамлакат шаҳарлари билан маданий ва иқтисодий алоқалар ривожланмоқда. Фақат 1972 йилнинг ўзидагина Тошкентга дунёнинг 60 мамлакатидан 70 дан ортиқ делегация, минглаб туристлар келиб кетди. Уларнинг оқими йил сайин кўпаймоқда.

Тошкент 1960 йилдан буён қардош шаҳарлар бутун дунё федерацияси аъзоси ҳисобланади ва у Осиё, Африка, Европа ва Американинг еттита шаҳри билан мустаҳкам алоқа боғлаб келмоқда.

Ўтган ярим аср мобайнида Тошкентда юксак сиёсий онглилик, совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми руҳида тарбияланган кишиларнинг авлоди ўсиб етишди. Шаҳар аҳолисига хос бу олижаноб фазилат Тошкентда 1966 йил баҳорида табиий офат — ер қимирлаш юз берган кунларида, айниқса, яққол намоён бўлди. Тошкентликларга хос сабот-матонат, интизом ва келажакка бўлган интилиш, ишонч — катта қийинчиликларни енгишда қўл келди. Тошкентликларнинг бу характерини бутун мамлакатимиз халқлари қайд этдилар. Ер қимирлаш оқибатида 90 минг хонадон, 207 мактаб, 259 та мактабгача бўлган болалар муассасалари, 690 та савдо ва умумий овқатланиш корхонаси, 236 та маъмурий бино, қатор саноат корхоналари вайрон бўлди ва зиён етказилди.

Табиий офат юз бергач, бир неча соат ўтар-ўтмас Тошкентга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқлар етиб келдилар. Л. И. Брежнев республика партия активи йиғилишида сўзга чиқиб, Ўзбекистон пойтахтини қайта тиклаш ва қуриш, бизнинг умумий ишимиз бўлиб қолади. Бунда Совет Иттифоқининг қудратига, совет халқларининг кучига таянилади, бу куч-ҳар қандай машаққатларни ва қийинчиликларни енгишга қодир деб таъкидлади.

Тошкентликларга ёрдам қўлини чўзиш учун барча қардош республикалардан қурилиш отрядлари етиб кела бошлади. Улар шаҳримизда минглаб квартира, мактаб, даволаш ва болалар муассасаларини қуриб бердилар. Тошкентда — Чилонзор, Височовольтний, Қорақамиш, Шимолий, Шимолий Шарқ, Қўйлиқ ва бошқа янги турар-жой массивлари қад кўтарди.

Бугун биз қардош республикалар қурувчиларининг ўзлари бунёд этилган уйларга битиб қолдирган дастхатларини ҳаяжонланмасдан ўқий олмаймиз. Уларда «Киев-Тошкентга», «Литва ССРдан ўзбек халқига», «Белорус халқларидан Тошкентликларнинг бахт-саодати учун» деган сўзлар ёзилган. Қадимий Тошкент шаҳри партиянинг иродаси, совет халқларининг қаҳрамонона меҳнати туфайли қисқа вақт ичида гўзал ва обод шаҳарга айланди. Буни тошкентликлар сира-сира ёддан чиқармайдилар.

Тошкентда қурилиш давом этмоқда. Бу қурилиш бош план асосида давом этаётир. Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартиянинг 50 йиллиги шарафига В. И. Ленин майдонини реконструкция қилиш тугалланади. Бу ерда улуғ доҳийга янги ёдгорлик қад кўтаради. В. И. Ленин проспекти қурилиши тугалланмоқда. Бу ерда кўп қаватли редакция-нашриёт биноси, Ўзбекистон ССР Госплани экономика институти ва савдо палатаси бинолари, турар-жой комплекслари фойдаланишга топширилади. С. М. Киров хиёбони қурилиши, «Ўзбекистон» меҳмонхонаси, Давлат банкаси биносини қуриш ниҳоясига етказилади.

БОГДАН Хмельницкий кўчасида кўп қаватли биноларнинг бутун бир ансамбли, Охунбобоев майдонида эса «Қизил тонг» фирмаси меҳнаткашлари учун иккинчи турар-жой массиви — янги микрорайон бунёд этилади.

Бундай турар-жойлар, янги объектлар бошқа районлар ва массивларда ҳам қурилмоқда. Яқин вақт ичида тошкентликлар ўз метроларига эга бўладилар. Тошкент чиндан ҳам қардошлик, биродарлик, дўстлик шаҳри сифатида донг таратмоқда.

⊙ СУРАТДА: областимизнинг донгдор кишилари — (ўнгдан) Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари чирчиқлик кимёгар Д. Шерчибоев, қурувчи Т. Турдиалиев, бекободлик металлург С. Нуриддинов, қуйи чирчиқлик механизатор Э. Алиев ҳамда қатор орденлар кавалери, юқори чирчиқлик механизатор Қ. Мавлонов ўртоқлар.

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРГА

ИНДУСТРИАЛ ЎЛКА

ЎЗБЕКИСТОН деганда аввавломбор «оқ олтин»ни англаймиз. Ўзбек деганда қўлиқадоқ пахтакор тушунилади. Республикамиз жаҳонга пахтаси билан машҳур, Тошкент эса дўстлик, биродарлик, интернационализм шаҳри деган номни олди. Бу даражага эришмоқ учун қисқа, лекин шарафли йўл босиб ўтилди.

Ўзбекистон ва унинг Коммунистик партияси тарихида республикани индустрлаштириш учун кураш ёрқин саҳифалардан бири бўлиб қолди. «Ташсельмаш» заводи ана шу курашнинг дебочаси бўлиб бунёдга келган.

1927 йили Тошкентнинг ташландиқ чекка жойида «Главхлопком»нинг ремонт-механика устахонаси ишга туширилди. Сал кейинроқ у кенгайтирилиб «Сельмаш» номини олди ва қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқара бошлади.

Бу — ҳозирги қудратли «Ташсельмаш»нинг туғилиши эди!

Завод конвейеридан биринчи пахта териш машинаси «СХМ—48» 1949 йилда чиқди. У вертикал шпинделли, бир қаторли бўлиб тракторга тиркалар эди.

Ҳозирги тўрт қаторли «Ўзбекистон» гигантлари фақат Иттифоқимизда эмас, жаҳонда шуҳрат қозонди. «Зангори кема»ларимиз кўпгина чет мамлакатларнинг пахтазорларида сузиб юрибди. Уларга «Тошкент» тамғаси босилган.

Борис ЕФРЕМОВ,
«Ташсельмаш» заводининг фрезерчиси, КПСС XXIV съездининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СЎЗ — МАШЪАЛЛАРГА

САНЪАТ ДАРГОҲИ

ҚУЁШЛИ диёримизнинг пойтахти жонажон Тошкентимиз улуғ санъат даргоҳига айланган. Бу ерда мамлакатимизда машҳур бўлган Ҳамза номли, Навоий номли ва М. Горький номли академик театрларимиз, Муқимий номли, «Ёш гвардия» ва ёш томошабинлар театрлари пойтахт томошабинларига хизмат кўрсатиб келмоқда. Тошкентда ва областнинг турли шаҳарларида бир қанча халқ театрлари ишлаб турипти.

Тошкент қардош республикалар ва қардош социалистик ҳамда бошқа хорижий мамлакатлар санъат усталарининг ўз маҳоратларини намойиш этадиган улкан санъат даргоҳига айланган. Элимизнинг олтин тўйи муносабати билан пойтахтимизда қардош республикалар санъати кунлари ўтказилмоқда. Шу кунларда Тошкент томошабинлари революция бешиги Ленинград санъаткорларининг спектаклларини зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

Республикамиз санъаткорларининг ижодий муваффақиятлари оламга машҳур. Жаҳоннинг турли мамлакатларининг томошабинлари буюк мамлакатимизнинг, шу жумладан серқуёш ўлкамиз санъаткорларининг санъатини зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар ва олқишламоқдалар.

Мен қирқ беш йилдан буён ўз куй ва қўшиқларим билан ўзбек совет санъатига ижодий ҳиссамни қўшиб келмоқдаман. Диёримизнинг олтин тўйини ўз қўшиқларим билан муборакбод этаман.

Ҳалима НОСИРОВА,
СССР халқ артисти.

КЕЛАЖАК БИЗНИКИ

ХАЛҚ хўжалиги, маданият, экономикани ривожлантириш соҳасида биз эришаётган ҳарбир ютуқда курашларда тобланган, жангларда чиниққан, қалби оташ, навқирон авлод комсомол-ёшларимизнинг муносиб ҳиссаси бор.

Комсомол ҳамиша, ҳар бир соҳада партиямизнинг жанговар ва содиқ ёрдамчиси сифатида актив фаолият кўрсатиб келмоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейи арафасида комсомол-ёшларимиз бажарган, ва амалга ошираётган қаҳрамонона ишларининг мазмуни ва салобати янада ёрқинроқ намоён бўлмоқда.

Ҳозирги кунда пойтахт областида 351 минг 251 комсомол-аъзоси бор.

«Беш йилликнинг аниқловчи йилини зарбдор меҳнат ва аъло ўқиш билан нишонлаймиз»! Ёшларимизнинг жанговар шиори бу. Жуда кўп комсомол-ёшлар икки беш йиллик топшириқларини бир беш йилликда бажариш ташаббусини бошлаб юборганлар. Ёшлар турли хил рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари билан чиқмоқдалар. Шу йилнинг ўзида электрон техника заводи цехларидан бирининг комсомол-ёшлари 32 рационализаторлик таклифи билан чиқди.

Саноат, транспорт, қурилиш бўйича областимизда 1805 комсомол-ёшлар коллективлари фаолият кўрсатмоқда. Ёш пахтакорлар шу кеча-кундузда областнинг 420 минг тонналик юбилей хирмони учун меҳнат қилмоқдалар. Областдаги 417 комсомол-ёшлар пахтачилик бригадаларидан 70 таси эллик центнерчилар ҳаракатига қўшилган.

Областимиз комсомол-ёшлари дала маликасини ўз оталиқларига олганлар. Жумладан, 245 комсомол-ёшлар бригадасидан 28 таси гектаридан 100 центнерчдан ошириб маккажўхори дони топшириш учун курашмоқда.

Зарбдор участкаларни оталиққа олиш совет комсомоли учун шарафли бурчдир.

Партиямизнинг идеология соҳасидаги фаолияти, агитация ва пропаганда ишлари область комсомол комитети фаолиятининг асосини ташкил этади. Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси 50 йиллигига бағишлаб қатор тадбирлар ўтказилди. Бу тадбирлар келажак ижодкорлари бўлган комсомолларнинг куч-ғайратини халқ хўжалиги вазифаларини бажаришга сафарбар этишда муҳим роль ўйнамоқда.

ЛЕНИН комсомоли бугун қандай ютуқларни қўлга киритган бўлса, у бунинг учун партияга, унинг доно раҳбарлигига, оналардек муҳаббатига таъзим қилади.

Ш. Н. БОБОЕВ,
Область комсомол комитетининг биринчи секретари.

⊙ КЕЧАГИ чоракор, қашшоқ деҳқонларни ер билан таъминлаш, уларни бойлар асоратидан тамомила қутқариш учун партия ва ҳукуматимизнинг ер-сув ислоҳотини ўтказиш юзасидан белгилаган тадбирлари меҳнаткашларнинг ижтимоий ҳаётида муҳим роль ўйнади. Суратда: Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг Раиси Йўлдош Охунбобоев 1927 йилги ер-сув ислоҳоти тўғрисидаги декретга имзо чекмоқда.

И. Душкин фоторепродукцияси, (ЎзТАГ).

ЯШНАГАН ВОҲА

ҚИШЛОҚ ТОНГИ НУРАФШОН

ҚИШЛОҒИМИЗДА коллектив хўжалик тузилганда мен ўн ёшда эдим.

Биз болалар ҳам дадаларимизга эргашиб, мажлис бўладиган жойга бордик. Одам кўп эди. Мажлис ғовур-ғувур билан ўтди. Ўтирганларнинг кўп қисми колхозга аъзо бўлиб кирди. Ҳозирги пайтда 89 ёшга кирган менинг дадам Исмат ака ҳам колхозчилар рўйхатига ёзилди. Мен шунда ғурурланиб, суюниб қўйдим.

Кўпчиликнинг маъқуллаши билан колхозга «Ботир» номи берилди. Шу мажлисда колхозчилар рўйхатига биринчи бўлиб ёзилган киши бу номнинг маъносини чақиб, бундай деди:

— Биз ботирларча курашиб бойларни енгдик, ер-сув ўзимизники бўлди, энди ҳаммамиз ботирларча меҳнат қилсак турмушимиз жуда ҳам яхши бўлиб кетади. Ботир деган номга содиқ бўлишимиз керак.

Ўша йили колхоз рўйхатида 80 та от, 8 та қўқон арава, 15 та омоч бор эди. Коллектив бўлиб ишлаш биринчи, иккинчи йилларда олдинги, яккахўжалик бўлиб ишлашга қараганда бирмунча даромадли бўлсада, аммо ҳамон колхоз иқтисодий жиҳатдан ожиз эди. Дала ишларининг ҳаммаси қўл кучи билан бажариларди. 1930 йилда қишлоғимизга битта «Парзон» трактори келтирилган бўлса ҳам уни биров тузик-қурук ишлатолмаган эди. Ерларни экишдан олдин «Қизил кетмон» деб аталган усул билан чопиларди. 1934 йилда колхозга «СТЗ» трактори келтирилди. Ишнинг 30 проценти шу тракторлар зиммасига юкланди.

Ўша вақтдаги иш, ҳаракат, колхоз хўжалигини бошқариш усуллари тўғрисида гап кетганда колхозга маълум вақтларда раислик қилган Мамараим Қобилов, Мансур Мусаев кабилар коллектив хўжаликка раҳбарлик қилишда турғунлик қоидалари бир мунча бузилганлигини гоҳ кулиб, гоҳ жиддий оҳангда гапириб беришади. 1929 йилдан 1952 йил оралиғида, яъни 23 йил давомида колхозга 43 кишининг раис бўлганлигини айтиб ўтадиган бўлсак жуда ҳам кулгули ва таажжубли бўлиб туюлади.

Омоч, бўйинтуруқ билан иш бошлаган, йиллар ўтиши билан коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги туфайли ўсиб, ривожланиб, тараққий этиб бораётган бизнинг «Коммунизм» колхози областимиздаги бошқа хўжаликлар сингари давр машаққатини бошидан кечирган ва эндиликда социалистик қишлоқ хўжалиги юксалган колхозлардан бири бўлиб қолди.

КОЛХОЗИМИЗ экин майдони жиҳатидан унча катта эмас. 850 гектар ерда пахта етиштирилади. Аммо техника билан, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари билан таъминланишга келганда юқори поғонага кўтарилган десак хато қилмаган бўламиз. Дастлабки йилларда битта ҳайдов тракторига 450-500 гектар ер тўғри келган бўлса, ҳозир 100 гектар ер, битта чопиқ трактори билан ўша вақтда 100 гектар ер ишланган бўлса, ҳозир бу 35 гектарга тўғри келмоқда. Колхозда ҳозир 14 та юк автомашинаси, 36 та чопиқ трактори, 10 та ҳайдов трактори, 6 та юк ташийдиган трактор ишлаб турибди, 80 оилада енгил машина, 150 оилада кажавали мотоцикл бор.

Колхозимиз маданий жиҳатдан ҳам ўсиб, ривожланиб бормоқда. Коллектив хўжаликнинг дастлабки ўн йили давомида колхоз ишидаги мутахассисларнинг қарийб ҳаммаси бошқа жойлардан келиб ишларди. Ҳозирги пайтда шуни қувонч билан айтиш мумкинки, бухгалтерия, агрономия, зооветеринария ва мактаб-маориф, медицина соҳаларидаги кадрларнинг ҳаммаси ўз қишлоғимизда туғилиб ўсган, пойтахтимиз олий мактабларида билим олган ишчан, ташкилотчи кишилардан иборатдир.

Колхоз экономикаси пахтачилик ҳисобига ва хўжаликнинг бошқа тармоқларини ҳам юксалтириш натижасида боймоқда. 1952 йилда гектаридан 24 центнердан ҳосил етиштирилган бўлса, ўтган йили ҳар гектар ердан 43,7 центнердан ҳосил олдик. Республикамиз ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги нишонланадиган 1974 йилда гектаридан 45 центнердан пахта топшириш учун курашмоқдамиз.

Мен ўз колхозимизнинг ўтмиши, ҳозирги тараққиёти тўғрисида ўйлаганимда аввало, Янгийўлдаги, Чиноздаги, қолаверса областимизнинг бошқа районларидаги колхозларнинг босиб ўтган йўли, бугунги ҳаётини таққослаб, коллектив хўжалик Ленин партияси томонидан жуда ҳам донолик билан тузилган эканлигига қаноат ҳосил қиламан.

Меҳнат қадрланаётган, меҳнаткаш улуғланаётган замонда яшаяпмиз. Колхозимизда уч кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган. Жуда кўп киши СССР орден ва медаллари билан мукофотланган. Турмушимиз тўқ, фаровон, ҳаётимиз маданиятли.

Биз бунинг учун жонажон Коммунистик партиямиздан, Совет ҳукуматидан ғоят миннатдормиз.

Маҳмуд ИСМАТОВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СЎЗ МАШЪАЛЛАРГА

САФИМИЗ КЕНГАЯВЕРСИН!

Бултур машина бункеридан 300 тонна пахта тўкдим. Бу йил етиштирилган «оқ олтин»имизнинг ҳаммасини машиналар билан терамиз. Ваъдамиз қатъий. Албатта, устидан чиқамиз. Ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил топширамиз.

Биз терим суръатини тезлаштирамиз. Мен ўз ҳамкасбларимни ҳам «зангори кема»лар рулига ўтириб, теримда фаол қатнашишга даъват қиламан.

Т. ОХУНОВА,
Чиноз районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

БЕШ ЙИЛЛИК — УЧ ЙИЛ САККИЗ ОЙДА

КОЛХОЗИМИЗ аъзолари беш йиллик планни барча кўрсаткичлар бўйича тўрт йилда шараф билан адо этиш юзасидан ташаббус бошлаган эдилар.

Натижа кутилганидан ҳам қувончли бўлиб чиқмоқда. Беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили саккиз ойи давомида беш йилликка мўлжалланган 21 минг 400 ўрнига 21 минг 755 тонна сабзавот, 4350 ўрнига 4822 тонна картошка, 1085 ўрнига 1420 тонна узум сотилди. Биз яна 2500 тонна сабзавот, 600 тонна картошка, 400 тонна узум етказиб берамиз.

С. МУҲАММАДЖОНОВ,
Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган агроном.

СОҲИБИ ДАВРОНЛАР

ВАҚТИ келиб ишчи синфининг тарих ғилдирагини ҳаракатга келтирувчи асосий куч, яъни соҳиби жаҳон бўлиб қолиши ҳақидаги буюк сиймолар башорати бизнинг асримизда юз фоиз рўёга айланди. Энди биз ишчи деганимизда яратувчан меҳнат, порлоқ истиқбол йўлида кураш, ер юзида адолат, ҳар бир ишда чуқур эътиқод ва буюк идеаллар рамзи бўлган, барча моддий ва маънавий бойликларимиз ижодкори бўлган қудратли инсон кўз олдимизда гавдаланади.

Давримиз ишчиси қиёфаси ҳақида ўйлар эканмиз, унинг мўъжизакор, қудратли қўллари билан бунёдга келган улкан иншоотлар силсиласи бирма-бир кўз олдимиздан ўтади. Ишчи номига эга бўлиш — катта шараф! Ишчи — бир вақтлар эксплуатация қуроли бўлган меҳнатни озодликка олиб чиқиб, кишиликни нурли келажак сари дадил бошлаётган замонамиз қаҳрамони. Асрий қақроқ чўллар бағрини ёриб, замонавий шаҳар ва посёлкалар қураётган, боғ-бўстонлар барпо этаётган ҳам ишчи! Асов дарёларни жиловлаб улкан электростанциялар қураётган ҳам ишчи! Довруғли ўзбек пахтакорига «пўлат этаклар» ясаб бераётган ҳам ишчи! Жасур фазогирларга пўлатдан қанот ясаб бераётган ҳам ишчи!

У КПСС XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор планларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ курашининг олдинги сафида бормоқда. Ишчининг қутлуғ қадами етган ер гуллаб-яшнайверади. Ишчи бор жойда ташаббус бор, жасорат, қаҳрамонлик бор.

Серқуёш Ўзбекистонимиз тарихий 50 йил ичида шонли камолот йўлини босиб ўтган экан, бунда ишчилар синфи, шубҳасиз, етакчи роль ўйнади. Бу юксалишда пойтахт область ишчиларининг улуши, айниқса, салмоқлидир. Эндиликда кимёгарлар ва қурувчилар, машинасозлар ва энергетиклар шаҳри бўлиб қолган социалистик Чирчиқ, довруғли бинокорлар ва топқир маъданчилар шаҳри Олмалиқ, «қора олтин» шаҳри Ангрен, пўлат қуювчилар шаҳри Бекобод республикамиз индустриясининг йирик марказларига айланган. Мана шу шаҳарлар тамғаси босилган турли хил маҳсулотлар 60 дан зиёд хорижий мамлакатларга экспорт қилинаётир.

Мен меҳнат қилаётган «Ташсельмаш» заводи Тошкентдаги тўқимачилик комбинати, самолётсозлик ва тўқимачилик машинасозлиги заводлари билан бир қаторда область экономикасининг мустаҳкам таянчларидан бири ҳисобланади.

Заводимиз коллективи серқуёш республикамиз ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги тантанали нишонланадиган юбилей йилида зиммасига оширилган мажбурият олиб, энг юксак унум билан меҳнат қилмоқда. Ўз касбини улуғлаб, вақтдан ўзиб ишлаётган зарбдорлар сафи бу йил янада кенгайди. Мен ҳам бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш учун кўтаринки руҳ билан ишламоқдаман. Ҳозир шахсий меҳнат календаримда 1978 йилнинг сўнгги кунлари.

Саноат маркази, маданият ўчоғи, дўстлик ва биродарлик шаҳри сифатида дунёга танилган пойтахтимизнинг порлоқ келажагини бунёд этаётган қаҳрамон ишчилар сафида эканлигимдан ғоят фахрланаман. Зотан, эркин меҳнат пойдеворига қурилган бизнинг жамиятимизда ишчининг касби мўътабар, номи улуғ. Мана шу соҳиби давронлар сафида бўлишнинг ўзи — буюк бахт!

Маҳмуд МУИДИНОВ,
Тошкент шаҳар Советининг депутати, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери.

СЎЗ МАШЪАЛЛАРГА

ПАХТАМИЗ — ХАЗИНАМИЗ

ПАХТАМИЗ чини билан «оқ олтин». Ундан 200 хилдан кўпроқ турли маҳсулотлар олинади. Яқинда пахта чиқиндисидан ун ҳам олинишини эшитдим. Хазинамизнинг яна бир қулфи очилди. Аммо мен пахтани қандай етиштириш сирларини кўпроқ биламан. Олтин чаноқларни бунёдга келтириш жуда катта меҳнат талаб қилади.

1956 йилда катта курашга отландик. Шунда ҳамма ҳайрон бўлган, тўғриси кўплар ишонишмаган эди. Чунки ўша кезлари 40—50 центнердан ҳосил олишни ҳеч ким хаёлига ҳам келтирмасди. Ҳозир эса 40—50 центнердан хосил олаётган звенолар, бригадаларгина эмас, ҳатто колхозлар, совхозлар кўплаб топилади.

Ҳозир 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилиб, йилдан-йил юксак хирмон уяётган азаматларни кўриб, беҳад қувонаман.

Ҳ. ҚОДИРОВ.
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Пискент районидаги Тельман номли колхоз бригада бошлиғи.

БУНЁДКОРЛИК ЙИЛЛАРИ:

1924—1974

1947 — А. Навоий номидаги катта Академик опера ва балет театри биноси қурилди.

1948 — Тошкент область комитетининг бюроси шаҳар партия, совет ташкилотларининг, саноат корхоналари коллективларининг областдаги МТС ва колхозларга оталиқ ёрдами бериш соҳасидаги ишларини муҳокама қилди. Тошкентнинг ўзидагина 30 та фабрика ва завод 29 та МТСни оталиққа олди. Пойтахтдаги 245 корхона 196 колхозга бириктириб қўйилди.

1949 — Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллигини байрам қилиш арафасида социалистик мусобақанинг янги формаси — саноат корхоналари билан пахтакор колхозлар ўртасида мусобақа вужудга келди. Бу мусобақани Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи бошлаб берди.

1950 — Область колхозчилари пилла ҳосилдорлигини оширишда энг юқори кўрсаткичга эришди. Ҳар бир қути қурт уруғидан 54,1 килограмм пилла олди.

1951 — А. Навоий номли театр биносида тинчлик тарафдорлари Ўзбекистон республикаси конференцияси очилди.

1952 — Тошкентда саноат корхоналари йирик қурилишлар партия ташкилотлари секретарларининг социалистик мусобақага раҳбарликни қатъиян яхшилаш юзасидан махсус кенгаши чақирилди.

1953 — Тошкент саноати қишлоқ хўжалиги учун 256 миллион сўмлик ҳар хил маҳсулот тайёрлаб берди.

1954 — Ўрта Осиё Давлат университетига унинг асосчиси В. И. Ленин номи берилди.

1955 — Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг VI пленуми бўлди. Мазкур пленум қарорига мувофиқ Ўзбекистон корхоналарида техника ускуналарини янгилаш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш борасида катта иш бошлаб юборилди.

⊙ ОБЛАСТИМИЗ деҳқонлари қўлига ҳозир 3 мингдан ортиқ «зангори кема» бериб қўйилган. «Зангори кема» капитанлари ўтган йилда етиштирилган пахта ҳосилининг 70 процентини қисқа муддатларда териб бердилар.

Эндиликда қишлоқда барча ишлар машиналар елкасига юклатилган. Уруғ қадашдан то ҳосилни йиғиб олишгача бўлган жараёнларнинг ҳаммасини техника бажармоқда.

Ўзбек деҳқони «зангори кема»га эришгунча жуда ҳам узоқ машаққатли йўлни босиб ўтди. Асрлар давомида ҳўкиз ва омоч деҳқоннинг асосий иш қуроли эди. Чапдаги репродукцияда ўтмишимиз гавдаланган. Михаил Иванович Калинин ва Йўлдош Охунбобоев омоч билан ер ҳайдаб, чигит қадаётган деҳқонлар даврасида. Унгда эса бугунги пахта далаларимизда жавлон ураётган «зангори кема»лар.

ЎТМИШДА ВА ҲОЗИР

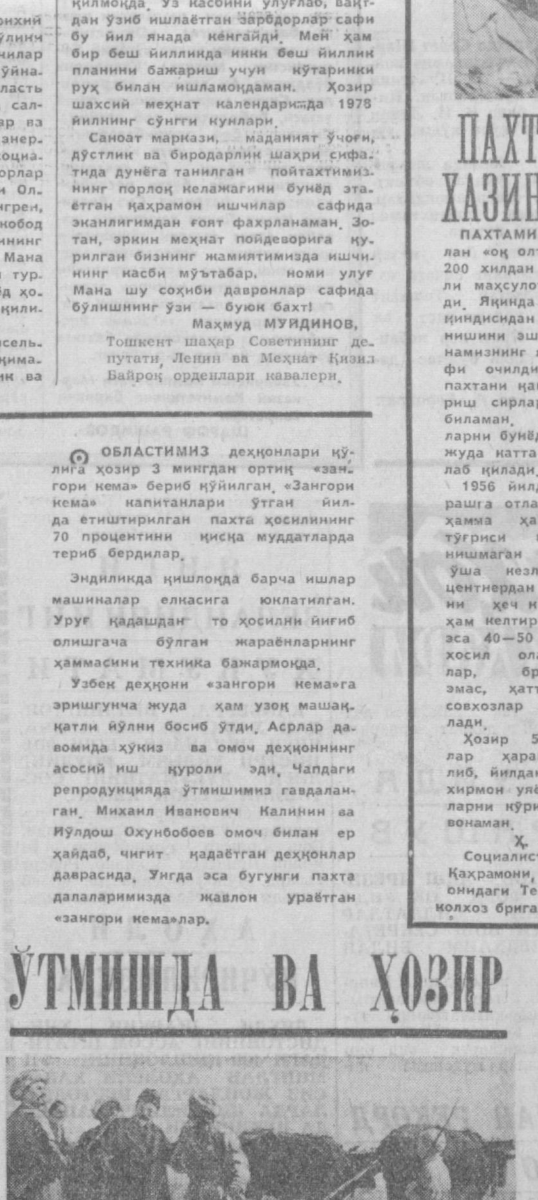

АЛИФБЕДАН — КИБЕРНЕТИКАГАЧА

ХАЛҚИМИЗ фан ва маърифатни бекорга нур, зиё билан таққосламаган, у илмли, ижодкор одамни бежиз зиёли деб атамаган, албатта. Аммо, ялтираган бир неча ўнлаб ва юзлаб дур билан зимистонни чароғон қилиб бўлармиди!!

Биз, ўзбек олимларининг ҳозирги авлоди жаҳон фанининг катта йўлига қадам қўйганимизда, гарчи Беруний, Улуғбек, Ал-Хоразмий, Абу Али ибн Сино ва Навоий сингари фан ва маданиятимиз бобокалонларининг шуҳрати асрлар оша тарих саҳифасидан ўчмаган бўлса-да, ишни аслида йўқ жойдан бошлагандик.

Улуғ Октябрь қуёши, буюк Лениннинг даҳоси халқларга эркин ҳаёт бағишлади, Ватанимизни нурафшон қилди, меҳнат, ижод ва фанга жон, қон ва барака бағишлади.

Лениннинг муборак қўли билан имзоланган машҳур Декрет асосида 1920 йилда Туркистон Давлат университети ўз эшикларини кенг очди. Буюк доҳий номи билан аталмиш бу йирик илм-фан даргоҳида ҳозир 50 миллат ёшларидан иборат 15 мингдан ортиқ студент таълим олмоқда.

Ўзбек диёрида иш бошлаган кўпгина илмий муассасалар шу дорилфунун базасида ташкил топди, ўсди, ривожланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ихтиёрида 30 дан ортиқ илмий-тадқиқот муассасалари бирлашган бўлса, буларнинг аксарияти пойтахт областида жойлашган.

Ўзбек олимларининг пахтачиликни ривожлантиришга қўшган ҳиссалари тарихини гапириб ўтирмай, бир мисол келтириб қўя қолайлик. Ўсимликлар экспериментал биологияси институтида ғўзанинг «Тошкент» навлари яратилди.

Тошкентда олий ўқув юртларининг катта оиласи вужудга келди. Студентлар сони жиҳатидан биз Осиё мамлакатларидан ҳам анча илгарилаб кетдик.

Ҳозирги вақтда бизда илмий ходимлар сони 30 мингга яқинлашиб қолди. Бу, собиқ чор Россиясидаги илмий ходимлар умумий сонидан бир ярим баравар кўпдир. Шу фактнинг ўзи Совет давлатининг асосчиси В. И. Лениннинг «Биз Туркистонда намунали, маданий социалистик давлат барпо этишимиз керак...» деган башорати қанчалик тўғри эканлигини, ҳеч қандай қўшимча изоҳга ҳожат қолмаслигини яққол кўрсатиб турибди.

Буларнинг ҳаммасига осонликча эришилгани йўқ. Оддий алифбедан саводсизликни тугатиш ва кибернетикагача бўлган йўл оғир бўлди. Лекин, бу оғир йўл барча совет халқларининг қардошлик оиласида, бутун Совет Иттифоқининг илм-фани ёрдамида муваффақият билан ўтилди.

О. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

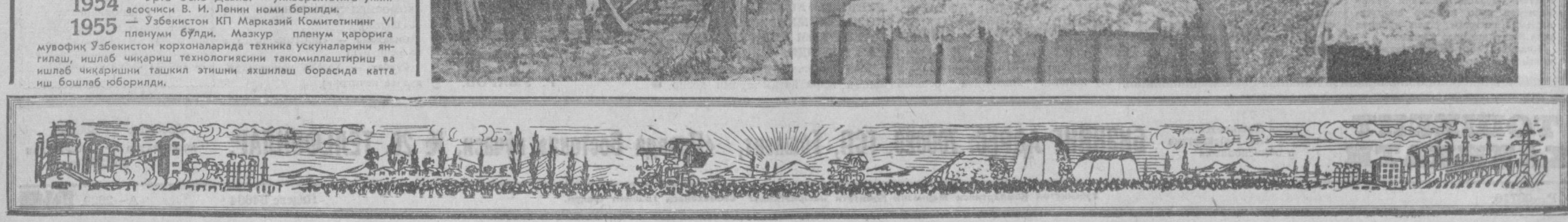

БУНЁДКОРЛИК ЙИЛЛАРИ:

1924—1974

1956 — СССР Министрлар Совети Тошкент шаҳри хўжалигини янада ривожлантириш ва шаҳарни ободонлаштириш тўғрисида қарор қабул қилди.

1957 — Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг бирдамлик конференцияси ўтказилди.

1958 — Жарқоқ—Бухоро—Самарқанд—Тошкент магистрал газ қувури қуришга қарор қилинди.

1959 — Тошкент область меҳнаткашлари пахта етиштиришни кўпайтириш, ғўзани ишлашнинг прогрессив усулларини кенг қўллаииш, машиналар билан пахтани йиғиб-териб олишдаги муваффақиятлари учун Ленин ордени билан мукофотланди.

1960 — Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди бўлди.

1961 — Тошкентда бўлган Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди КПСС Программаси ва Устави лойиҳаларини муҳокама қилиб якдиллик билан маъқуллади.

1962 — Тошкентда Африка мамлакатлари хотин-қизларининг халқаро семинари ўтказилди.

1963 — Ўрта Осиё республикаларидаги идеология ходимларининг Тошкентда ўтказилган кенгаши сиёсий тарбиявий ишларни кенгайтиришда катта роль ўйнади.

1964 — Қалқонсимон безлар борасидаги биохимик ва клиник-морфологик тадқиқотлари учун тошкентлик икки олим Ё. Х. Тўрақулов билан Р. Қ. Исломбеков Ленин мукофотига сазовор бўлдилар.

1965 — Тошкентда ўтказилган «Гуллар водийсининг куйлари» ва Ўзбекистонда ўтказилган Украина адабиёти ва санъати декадаси СССР халқлари қардошлигининг ёрқин ифодаси бўлди.

1966 — Табиий офатни бартараф этиш учун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин Ўзбекистон пойтахтига ёрдам кўрсатиш тадбирларини ишлаб чиқишда шахсан қатнашмоқ учун келдилар. Бутун мамлакат Тошкентга ёрдам қўлини чўзди. Янги Тошкентни бунёд этишга киришилди.

1967 — СССР Министрлар Совети «Тошкент шаҳрини ривожлантириш бош планининг асосий принциплари ҳақида» қарор қабул қилди.

1968 — Навоий туғилганига 525 йил тўлиши муносабати билан Алишер Навоий номли адабиёт музейи очилди.

1969 — Болгария Халқ Республикаси меҳнаткашларидан Тошкентликларга совға сифатида Георгий Димитров номли муҳташам мактаб биноси қурилди.

1970 — Саноат ва қишлоқ хўжалик-ишларини ривожлантириш бўйича беш йиллик план топшириқларини бажаришда область меҳнаткашлари эришган катта муваффақиятлари учун Тошкент области Ленин ордени билан мукофотланди.

1971 — «Ташсельмаш» заводи конвейеридан юз мингинчи машина тушди.

1972 — Тошкентда метрополитен қурилиши бошланди.

1973 — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Тошкентга келиб Халқлар дўстлиги орденини республика байроғига тақиб қўйди.

ТОШКЕНТ КУНЛАРИ

БУГУН пойтахт кўчалари Тошкент области кунлари байрамида иштирок этувчи делегация аъзолари билан гавжум бўлади. Шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари областимиз пахтакор ва соҳибкорлари, пиллакор ва чорвадорларини нон ва туз билан кутиб оладилар. Сўнг ҳамма марказий В. И. Ленин музейининг Тошкент филиали томон йўл олади. Тошкент области кунлари қатнашчилари доҳий ҳайкали ёнига гулчамбарлар қўядилар, музейни зиёрат қиладилар.

Соат 12 да республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг катта зали саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият ходимлари билан тўлади. Бу ерда пойтахт области кунларининг бошланишига бағишланган матбуот конференцияси ўтказилади. Сўнг меҳмонлар ҳовлидаги янги павильон томон йўл оладилар. Павильонда улар область халқ хўжалиги ютуқларини намойиш қилувчи тематик виставкани кўздан кечирадилар. Кечқурун эса Муқимий номли музикали драма театри санъаткорларининг меҳмони бўлишади.

Эртага Тошкент области кунлари қатнашчиларини қизиқарли экскурсиялар кутаяпти. Улар самолётсозлик, «Ташсельмаш» заводларида бўлиб, ишчилар билан суҳбат қурадилар, улар яратаётган агрегатлар билан танишадилар. Куннинг иккинчи ярмида «Ўзбекфильм» студияси павильонлари бўйлаб саёҳат бошланади. Саёҳат давомида кино усталари уларга ҳамроҳ бўлиб, юбилей йилидаги ўз ижодий ишлари ҳақида меҳмонларга сўзлаб беришади.

14 сентябрда меҳмонлар амалий санъат ва санъат музейларида бўладилар. Тошкент области кунлари байрами тантанали суратда ёпилгач, делегация аъзолари Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи томон йўл оладилар. Бу ерда улар кечқурун халқлар дўстлиги карнавалида иштирок этадилар. Кўрилаётган тадбирларнинг ҳаммаси пойтахтимизга меҳмон бўлиб келган область кунлари қатнашчилари кўнглини шод этишга қаратилган.

⊙ ЮҚОРИДАГИ суратда Совет Шарқининг машъали — республикамиз пойтахти марказий қисми — В. И. Ленин проспекти объективга туширилган. Йигирма қаватли бу бино В. И. Ленин номли майдон кўркига кўрк қўшиб турипти.

Бинокорлар юбилей йилида шаҳримизда яна бир қатор уникал объектларни фойдаланишга тайёрламоқдалар. Улар ишга туширилгач, пойтахтимиз жамоли яна ҳам очилиб кетади.

⊙ **ПАСТДАГИ** расмга бир назар ташланг. Унда Тошкентнинг кечаги куни — ўтмиши тасвирланган. Тошкент кўчалари илгари тор, уйлари паст ва қоронғу бўлган эди. Ярим аср мобайнида шаҳар жамоли таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди.

В. Великжанин ва А. Горокрик фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

БИР АСРГА ТЕНГ УМР

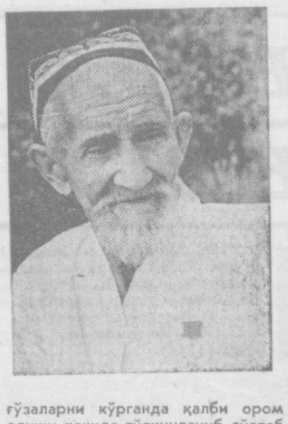

Одатда оилада фарзанд туғилдими, дастлаб «Умринг узоқ бўлсин» дея эзгу ният изҳор этамиз.

Бу тилак заминида энг олий орзулар ётади. Узоқ умр кўриш, шу билан бирга сермазмун ҳаёт йўлини босиб ўтиш шарафи насиб бўлган кишиларни пиру-бадавлат деб, бежиз айтишмайди. Яқинда ана шундай табаррук, бир асрга тенг умр кўрган, бу умрнинг саксон беш йилини деҳқончиликка бағишлаган мўътабар Шермат отахонимизнинг юз йиллик юбилей тўйларида иштирок этдик.

Довруғи бутун ўлкамизга таралган «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг «Юлдуз» боғи шу куни ўзгача тус олди.

Шермат бобонинг сафдошлари кўп эди. Совхоз маъмурияти қишлоқдаги ҳар бир хонадоннинг отахони, қарияларини йиғинга таклиф этган, уларни енгил машинада олиб келишган. Боғнинг икки тарафидаги сой сувидек қалблар тўлқинланади. Шермат ота тўрда. Унинг қаторида кўкрагини «Олтин Юлдуз» безаб турган уч қаҳрамон ҳам бор. Бири Шермат ота билан елкадош — совхоз тузумининг ветерани — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон ота Эрматов, иккинчиси Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Уткин, учинчиси эса отахонлар изидан борган ҳозирги қаҳрамон — СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиев.

Одатда меҳнатсевар, юрагида ғайрат-шижоати баланд одамлар ўта камтар, соддадил бўлишади. Бу сиймоларга тикилсангиз, юрак тўридан таҳсин ўқигингиз келади. Кўпнинг манфаати учун курашганлар улар. Қутловчилар жуда кўп.

Ўзлари етиб келолмаган узоқ-яқиндаги ёри-биродарлар эса қутлов телеграммалари, мактубларини йўллашган. Хат-хабарлар ҳам бир даста. Мактублар орасидаги бир хатни отахон қўлига олдида, товланиб турган меҳр билан кўзларига суртди. «Буни ўқинг ўғлим», дея ёнида ўтирган йигитга узатди.

«Азиз Шермат ота! Сизни муборак юз ёшингиз билан чин юракдан табриклаймиз. Сиз бутун ҳаётингизни пахтачилик ишига бағишладингиз. «Оқ олтин»дан энг юқори ҳосил кўтариб Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлдингиз. Бу ҳақиқий қаҳрамонлик. Сизни ҳақли равишда пахта устаси, бободеҳқон деб атаймиз. Сизнинг бой тажрибаларингиз пахтакорларимиз учун катта университет бўлади. Сиз совхозингизнигина эмас, бутун республикамизнинг фахрисиз. Сиз Владимир Ильич Ленин чақириғига жавобан совет қишлоқ хўжалигини қайта қуриш, совхозларни ташкил этиш, пахта ҳосилдорлигини оширишда актив иштирок этдингиз. Сизга сиҳат-саломатлик, ҳамиша бардамлик тилаймиз. Республикамиз пахтакорлари бахтига узоқ-узоқ йиллар умр кўринг.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари
ШАРОФ РАШИДОВ».

Ҳамма қарсак чалиб юборди. Шермат ота эса шойи чорсисининг учи билан намланган киприкларини артиб қўйди.

Илиқ, самимий, кишини ҳаяжонлантириб юборадиган қалб сўзлари баён этилган эди ҳамма қутловларда.

Қўшни Свердлов номли колхознинг раиси Иброҳим Юнусов бир воқеани эслади шекилли, отахонга қараб:

— Сизни бир ўгитингиз қулоғимда муҳрланиб қолган. Хотирангизда борми? Далада сув тараётган бир ёш йигитга «Ўғлим, ғўзани хафа қилиб қўйма» дегандингиз. Кейин ғўза қайси ишдан хафа-ю, қайси ишдан хурсанд бўлишини тушунтириб бергандингиз.

Отахон жилмайиб эшитарди. Ўтирганлар жонқулоқ билан тинглардилар. Улар яна шундай нодир сўзлардан бўлсачи деяётгандай эдилар.

Шогирдлар дил сўзларини изҳор этиб, отанинг кўнглини кўтарардилар. Шогирдлар орасида отадан атиги ўн беш ёш кичик Қурбон ота сўз олиб: «Шермат ота менинг ҳам устозим», деганда ҳамманинг чеҳрасига илиқ табассум югурди. «Биз Шермат ота билан Фарғонадан чўл ерларни

ОЧЕРК

ўзлаштиргани бу ерга бирга келганмиз. Бирга меҳнат қилдик. Тўқайзор эди бу ерлар. Ҳукуматимизга балли, партиямизга минг раҳмат. Мана бугун чўлнинг ўрнида гуллаган боғда ўтириб сафдошимизнинг юз йиллик тўйини ўтказяпмиз».

Қурбон ота билан Шермат ота шу қишлоқда қирқйилдан зиёд бирга меҳнат қилишди. Она тупроқни эъзозлашди.

1936 йил совхозга келгунга қадар Шермат ота Фарғонанинг Аввал қишлоғида деҳқончилик қилар, 1924—1926 йиллари Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий билан ер ислоҳотида сув шеркатида қатнашди. 1932 йили эса Тошкентга кўчирма хўжалик бўлиб келиб, Дамачи қишлоғида ишлади. Сўнгра бир неча хонадон билан бу ерга кўчиб келиб, совхоз ташкил этишда иштирок этди.

Шермат ота звено бошлиғи бўлган 1937 йили ҳосилдорлик гектаридан бирйўла 30 центнерга кўтарилди. 1947 йилга келиб эса бу рақам салкам 90 центнерга етди. Шу йили Шермат ота Хидиралиевга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Кекса пахтакорнинг довруғи ўша йилиёқ бутун ўлкамизга тарқалди.

Кейинги йилларда миришкор деҳқон яна каторасига рекорд устига рекорд қўйди. Кўкрагини Ленин ордени ва Қизил байроқ ва қатор орденлар безади. Аммо отахондан орден медаллар ҳақида сўрасангиз унчалик яхши билавермайди. Пахтадан гап очсангизчи, касби-корини, жонидан севган даласини, мавж уриб турган ғўзаларни кўрганда қалби ором олиши ҳақида тўлқинланиб сўзлаб кетади. Унга республика аҳамиятига эга пенсия тайин қилинганда отахон «Бўталарим, мен ҳали далада кераkман, пахта экаман, деганди». 85 ёшида ҳам икки-уч ёш йигитнинг меҳнатини қилди.

Чинор! Уни чинорга қиёс қилишади. Қутловчилар отанинг фазилатларини ҳаяжон билан баён этишаётганда азиз фарзандлари — бўйинларига алвон ранг галстук таққан пионерлар кириб келди.

Шермат ота чеҳрасида майин табассум ўйнади. «Кел, чироқларим», — пичирлади унинг лаблари.

— Шермат бува, дружина советида дружинамиз номини сизнинг номингиз билан аташга, сизни фахрий пионерликка қабул этишга қарор қилдик.

Яна қутловлар. Ўрта бўй, ўрта ёшлардаги деҳқон отани бағрига босди. Кейин аста сўз бошлади:

— Шермат отам бизнинг Навоий номли бўлимда яшайдилар. Бизнинг даламизда меҳнат қилганлар. Яқинда менга бир ажойиб таклифни айтдилар. Ўғлим, участкангдан беш гектар ер ажратиб берсанг, ҳовлида беш минг туп ҳар хил мева кўчатлари етказиб қўйганман, писта, бодом, ўрик, олма, лимонгача бор. Кел, мендан бир боғ қолсин, дедилар.

Шермат ота оиласини агрономлар оиласи деса бўлади. Ўғиллари —Шокиржон район бўйича агроном, Собиржон бўлса Ульянов номли бўлимимизда бош агроном, Ғафуржон ҳам бўлажак агроном. У қишлоқ хўжалик институтининг 3-курсида ўқийди. Солижон — механизатор, Сотиболди эса қурувчи. Саодат қизлари қаҳрамон она. Отамиз пиру-бадавлат, қирққа яқин невара-чевара, эваралари бор.

Шу аснода ота бир энтикиб қўйди.

Ота хаёлидан не кечди... Улуғ Ватан урушида жанг қилган, мардларча ҳалок бўлган Мамасидиқни эсладимикин?!

Қўлига совға кўтариб отанинг қошига келган «Ленинград» колхозининг раиси Владимир Пак унинг фикрини бўлди. Улар қадрдонлардай қучоқлашиб кўришдилар.

Совхоз директори Жўра Хоназаров бағрини очиб отани қучоқлади:

— Бардам бўлинг, бахтимизга узоқ яшанг, сизнинг хизматингиз беқиёс. Ҳозир бизга ишлаш осон. Ишни сизлар бизларга осон қилиб бергансизлар. Сиз кўп ниҳол етиштирдингиз. Мана меваси.

Жўра ака ўтирганларни, атрофдаги гулзорни, дастурхондаги нози-неъматларни кўрсатди.

Қария чуқур ҳаяжонда эди... Унинг кўзлари узоқ-узоқларга тикилган. Ниҳоят, у гап бошлади.

— Арзимас меҳнатимни шунчалик қадрлаган Партиямга раҳмат! Сизлардан минг-минг миннатдорман! Ахир меҳнат қилиш одамнинг бурчи! Истардимки, фарзандларимиз шу йўлдан борсин.

У бошқа гапирмади...

Ф. УСМОНОВА.

ЧЕМПИОНЛАР ФАХРИМИЗ

...Руфат олдин ҳам қатор халқаро учрашувларда қатнашиб, катта довруғ қозонган эди. У Польша, Венгрия, Югославия, Болгария, Румыния, ГДР, Австрия ва Сурияда ўтказилган халқаро турнирларнинг ҳаммасида шохсупанинг энг юқори поғонасидан ўрин олди. 1972 ва 1974 йиллари эса СССР чемпиони бўлди. Мана энди у Гаванадан жаҳон чемпиони бўлиб қайтди.

Тошкент номини жаҳон узра машҳур қилаётган, совет спорти шарафини жон-дили билан ҳимоя қилаётган ҳамшаҳарларимиздан бутун мамлакат мамнун. Халқаро классдаги спорт мастери қиличбоз Собир Рўзиев Франциянинг Гренобль шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида СССР терма командаси сафида қатнашиб, юксак ишончни оқлади. Ушанда жаҳоннинг 40 мамлакатидан қарийб 500 қиличбоз бу ерга тўпланган эди. Собир Рўзиев ва унинг командадош дўстлари финалгача бўлган оғир йўлни шараф билан босиб ўтдилар. Финалда эса Польша қиличбозлари устидан ғалаба қозониб, жаҳон чемпиони номига сазовор бўлдилар.

Волейболчи Вера Дуюнова, гимнастикачи Эльвира Саади, полвон Рустам Казаков, штангачи Эркин Каримов каби номдор спортчиларимиз шуҳрати ҳам иттифоқ оша бутун жаҳонга ёйилган.

Қишлоқ спортчилари муваффақияти ҳам барчани қувонтирмоқда. Бу йил республикамизнинг «Пахтакор» командаси чавандозлари биринчи марта мамлакат чемпионига сазовор бўлдилар ва олтин медаллар билан тақдирландилар.

Областимизда спорт таълими намунали йўлга қўйилганлиги, спорт базалари кенгайиб, малакали мутахассислар билан таъминланганлиги учун ҳам мамлакат ва жаҳон мусобақаларида спортчиларимиз мана шундай қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида областимизда 212 минг 184 физкультурачи турли спорт тўгаракларига аъзо эди. Ҳозир уларнинг сони 280 минг кишига етиб қолди. Утган йилнинг ўзида 72,5 минг киши ГТО нишондори бўлди, 144 киши СССР спорт мастерлигига номзодлик нормативини бажарди. 719 киши биринчи разрядли, 60 минг киши оммавий разрядли спортчи бўлди. Спортчиларимиз ўтган йилги мусобақаларда 36 та рекорд қўйишди.

Умуман олганда ҳозир областимизда 17 та стадион, 1087 та волейбол, 281 та қўл тўпи, 585 та баскетбол майдонлари, 195 та спорт зали, 9 та сузиш ҳавзаси, 25 та тир, 422 та футбол майдони мавжуд. Тошкент шаҳридаги спорт базалари ҳам физкультура ва спорт шинавандалари ихтиёридадир.

Ж. НОСИРОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

БЕЛГРАД. ЮГОСЛАВИЯНИНГ ЛЮБЛЯНА ШАҲРИДА АНЪАНАВИЙ ХАЛҚАРО ВИНО ЯРМАРКАСИ ЁПИЛДИ. УНДА 16 МАМЛАКАТДАН 300 ГА ЯҚИН ВИНОЧИЛИК КОРХОНАЛАРИ ВА ФИРМАЛАРИ ҚАТНАШДИ.

Ярмаркада узум виноси ва шарбатларининг янги навларидан ташқари виночиликда ишлатилувчи замонавий ускуналар ҳам кенг қўламда кўрсатилди. Ярмарка доирасида ток кесиш юзасидан халқаро симпозиум бўлиб ўтди. Симпозиумда Европадаги кўпгина мамлакатлардан келган соҳибкорлар қатнашдилар.

ДЕҲҚОНЛАРГА ЕР

ҚОБУЛ. АГРАР ИСЛОҲАТ СИЁСАТИГА МУВОФИҚ 1480 ЖАРБ ЕР (1 ЖАРБ 0,2 ГЕКТАРГА БАРАВАР) АФҒОНИСТОННИНГ ЕРСИЗ ВА ОЗ ЕРЛИ ДЕҲҚОНЛАРГА БЎЛИБ БЕРИЛДИ.

Бу ерлар 131 деҳқон оиласига тақсимланди. Шундай қилиб, шу йилнинг январидан бошлаб 5 мингдан ортиқ камбағал деҳқон оилалари давлат ерларини олди.

ОҚ УЙДА УЧРАШУВ

ВАШИНГТОН. АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ Ж. ФОРД ОҚ УЙДА БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ БОШ СЕКРЕТАРИ К. ВАЛЬДХАЙМ БИЛАН УЧРАШДИ.

Учрашувда, жумладан, Кипрдаги аҳволга, ғарб мамлакатларида пул қадр-қимматининг тушиб кетиши ва иқтисодий соҳадаги қийинчиликларга оид бир қанча масалалар муҳокама қилинди.

КОФЕДАН РЕКОРД ҲОСИЛ

БУЖУМБУРА. ШУ ЙИЛ БУРУНДИДА КОФЕДАН РЕКОРД ҲОСИЛ 26 МИНГ ТОННА ҚИММАТЛИ ХОМ АШЁ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИНДИ.

Май ойининг ўрталарида бошланган кофе йиғим-терими ҳозир ҳам давом қилмоқда. Кофе мамлакатнинг асосий экини ва валюта келтирувчи манбадир.

ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯНИНГ ҲУКУМАТИ

КАНБЕРРА. ВЕЛЛИНГТОНДАН ХАБАР БЕРИШЛАРИЧА, ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ БОШ МИНИСТРИ УИЛЬЯМ РОУЛИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТНИНГ СОСТАВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛДИ.

У ташқи ишлар министри лавозимини ўзида сақлаб қолди. Бош министр ўринбосари ва молия министри қилиб Роберт Тизард, мудофаа министри қилиб Уильям Фрейзер тайинланди.

АҲОЛИ КЎЧИРИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ. ШАРҚИЙ ҲИНДИСТОННИНГ АССОМ ШТАТИДАГИ 400 ҚИШЛОҚНИНГ ЎН МИНГЛАБ АҲОЛИСИ ХАВФСИЗ ЖОЙЛАРГА ВЕРТОЛЕТЛАРДА ШОШИЛИНЧ РАВИШДА КЎЧИРИЛДИ.

Бу штатда дарё тошиб, минглаб гектар майдонни сув босди. Миллион-миллион аҳолига зарар етказилди. 58 киши ҳалок бўлди, деб хабар беради Ассом штати ҳукуматининг расмий вакили.

Редактор ўринбосари:
Р. УМАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ватанни қўмсаш — САНЪАТ САРОЙИ, «НУКУС» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (тоқ соатларда). «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Анжелика — фариштлар маликаси — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Кавказ асираси — НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (тоқ соатларда). «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Экран юлдузи — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Мазандарон шери — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Сангам — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Доктор Ивенс сукут сақлайди — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Оклахома — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Суҳбат — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Жангга фақат «кексалар» кирадилар — С. РАҲИМОВ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Маккеннинг олтинлари — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Экран юлдузи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Камонинг сўнгги жасорати — «ХИВА»

Тошкент область Калинин район халқ маорифи бўлими, маориф ходимларининг район касаба союз комитети ва 3-кечки-қишлоқ ёшлар мактаби коллективи, шу мактаб директори

Туроб УМАРОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этадилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача